

Toruń 25.11.2024 r.

dr hab. Magdalena Hagner-Derengowska, prof. UMK,
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

**OCENA ROZPRAWY DOKTORSKIEJ
LEK. MED. MACIEJA SĘDZICKIEGO**

pt. „*Ocena wyników leczenia operacyjnego świeżego, podskórnego uszkodzenia ścięgna Achillesa*”

Do oceny otrzymałam pracę zawierającą 70 stron maszynopisu. Tekst uzupełniają 6 tabel i 6 rycin. Piśmiennictwo zawierające 63 pozycje, wszystkie w języku angielskim, z czego 29 z ostatniej dekady), uzupełnieniem są załączniki: kwestionariusz ATRS- skala oceny po zerwaniu ścięgna Achillesa oraz tabele zbiorcze z wynikami badań.

Układ pracy jest typowy dla rozpraw naukowych i składa się z dwunastu rozdziałów, które są ze sobą logicznie powiązane.

1. Znaczenie tematu i oryginalność problematyki

Podskórne zerwanie ścięgna Achillesa jest częstym urazem w praktyce ortopedycznej, które powoduje znaczną dysfunkcję narządu ruchu, ograniczając uczestnictwo pacjenta w czynnościach dnia codziennego oraz w czynnościach lokomocyjnych, co zgodnie z ICF powoduje obniżenie parametru partycypacji w życiu społecznym i wpływa na jakość życia pacjenta.

Zespolenie ścięgna Achillesa jest koniecznym warunkiem odzyskania zdolności lokomocyjnych oraz motorycznych dla pacjenta. Powyższa procedura nie jest jednak obojętna z punktu widzenia biomechanicznego, co niesie za sobą wtórne skutki wpływu na zakres ruchomości i siłę mięśniową.

Prawidłowe postępowanie rehabilitacyjne warunkuje gwarant sukcesu terapeutycznego. Autor pracy podjął zatem problematykę o dużym znaczeniu społecznym, wykazując się doświadczeniem praktycznym i znajomością w zakresie leczenia operacyjnego zerwanego ścięgna Achillesa. Wybór tematyki badań uważam, za uzasadniony.

2. Konstrukcja pracy

Przestawione w pracy treści są zgodne z tematem określonym w tytule. Wszystkie rozdziały pracy powiązane są ze sobą w sposób logiczny i przekonujący wraz z celami jakimi ustalił Autor rozprawy. Konstrukcja pracy odpowiada w pełni wymogom stawianym dysertacjom doktorskim, a układ pracy jest typowy dla rozpraw naukowych. Przedstawiona mi do recenzji praca opracowana jest w formie kolejnych rozdziałów i aneksu.

3. Treść pracy, koncepcja, jasność stawianych celów, hipotez oraz pytań badawczych

Treści zamieszczone w pracy są zgodne z tematem określonym w tytule i rozłożone na dwanaście rozdziałów:

Przedmiotem badań rozprawy doktorskiej oraz celem pracy było porównanie obiektywnych (klinicznych i czynnościowych) oraz subiektywnych (czyli ocena pacjentów) wyników użycia dwóch metod operacyjnych w leczeniu zerwanego podskórnego ścięgna Achillesa. Metoda pierwsza Ma i Griffith'a pozwala na mało inwazyjne zespolenie uszkodzonego ścięgna z punktowych nacięć skóry, zalety tej metody to : krótki czas operacji, mniej rozległy dostęp operacyjny i brak konieczności zakładania opaski hemostatycznej, znieczulenie przewodowe, zabieg ten powoduje mniejsze ryzyko powikłań infekcyjnych i zakrzepowych. Pozwala na wprowadzenie wcześniejszej rehabilitacji. Druga metoda to zmodyfikowany szew Łukasika stosowany od wielu lat. Zabieg ten wykonuje się w znieczuleniu ogólnym, opasce hemostatycznej i na otwarcie z odsłonięciem ścięgna Achillesa, co daje większy wgląd w operowanym polu i możliwość dokładnego założenia szwu.

Materiał badawczy stanowiła grupa 97 pacjentów leczonych w Klinice Ortopedii i Rehabilitacji Narządu Ruchu Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. Pacjenci byli dobierani do grup losowo. Określono wskaźniki włączenia i wyłączenia. Badanie kontrolne wykonano minimum, niż po roku od zabiegu operacyjnego, przeprowadzane były w Poradni Przyklinicznej w latach 2011-2014. Każdy z badanych wyraził świadomą zgodę na udział w badaniu i udostępnieniu wyników pomiarowych.

Następnie Autor dokonał analizy dokumentacji klinicznej według formularza ATRS oraz uzupełnił dodatkowo badaniami obrazowymi ultrasonograficznymi i dynamometrycznymi. Na podstawie uzyskanych wyników pierwotnych oraz kontrolnych doktorant przeprowadził analizę statystyczną porównując zastosowane metody operacyjne,

4. Poprawność doboru materiału badawczego oraz metod badawczych, wyniki badań

Oceniając metodologiczną stronę pracy lek med. Macieja Sędzickiego należy wziąć pod uwagę kilka elementów, gdyż zastosowana w pracy metoda pracy i ocena wyników wymagała:

a). doboru i przeprowadzenia charakterystyki materiału badawczego:

- w pracy wykorzystano statystyki w zakresie (N=97 pacjentów) włączonych do próby, które podzielono losowo na grupy, charakterystyka materiału badawczego została przedstawiona w sposób poprawny, materiał jest wystarczający ilościowo do analizy statystycznej, charakterystyka materiału badawczego została przedstawiona poprawnie.

b). opracowanie metodyki badania:

- metodyka badań z punktu widzenia klinicznego, metodologicznego nie budzi moich ogólnych zastrzeżeń, jednak brak hipotez badawczych.

c). dokonanie statystycznego opracowania oraz zestawienia wyników badań:

- tabelaryczne zestawienie wyników jest prawidłowe

- statystyczne opracowanie badań również prawidłowe, jednak należałoby rozszerzyć zakres opracowań statystycznych dla weryfikacji hipotez.

Analizy statystyczne zostały przeprowadzone w zakresie prób Wilcoxon oraz t studenta, kowariancji, test porównania rozkładów oraz średnich dla analizy danych zebranych.

d) analiza piśmiennictwa

- dobrane poprawnie, obejmują literaturę głównie ostatniej dekady, jednak nie jest różnorodna, mała ilość referencyjna źródeł względem wybranego tematu.

5. Dyskusja i wnioski

W pracy brakuje rozdziału dyskusja, a występuje rozdział nazwany omówienie, co z punktu widzenia merytorycznego nie jest tym samym. Autor rozprawy starał się porównać wyniki swoich badań z publikacjami innych autorów z piśmiennictwa. Podsumowanie wynikające z przedstawionego omówienia jest zwarte i syntetyczne. Na podstawie uzyskanych wyników przeprowadzonej analizy statystycznej i omówienia. Autor rozprawy sformułował 11 wniosków końcowych, Sformułowane 11 wniosków to nie wnioski, a obserwacje końcowe. W

pracy brak pytań do weryfikacji naukowej, a wnioski są ich odzwierciedleniem i odpowiedzią na nie, Autor niestety ten fakt pominął.

6. Wartość i zalety pracy

Istotną wartość rozprawy doktorskiej lek med. Macieja Sędzickiego jest podjęcie samego tematu oceny leczenia operacyjnego świeżego podskórnego uszkodzenia ścięgna Achillesa

Wyniki badań mogą stać się przyczynkiem do szerszej analizy parametrycznej oceny postępowania operacyjno - rehabilitacyjnego w aspekcie podstawy do pełniejszej oceny wyników postępowania leczniczego w uszkodzeniu ścięgna Achillesa.

7. Uwagi krytyczne

Zaplanowane hipotezy do weryfikacji nie zostały uwzględnione co nie daje pełnej korelacji w zakresie weryfikacji hipotez poprzez analizę statystyczną. W przedstawionych badaniach mimo wnikliwej analizy statystycznej brakuje uzasadnienia we wnioskach końcowych względem odniesienia się oraz weryfikacji hipotez badawczych.

Praca byłaby bardziej wartościowa naukowo gdyby opracowano ją zgodnie z zasadami Evidence Based Medicine. Duży niepokój pozostawia nie załączenie zgody i jej numeru komisji bioetycznej w aneksie. Brak jest również rozdziału dyskusja, a przedstawiony rozdział omówienie, nie spełnia warunków rozdziału dyskusji. W pracy brak jest pytań do weryfikacji naukowej, a wnioski końcowe powinny być odpowiedziami na pytania do weryfikacji naukowej. Ostatni akapit jest formą podsumowania, jednak sugeruje przygotować weryfikacje hipotez w formie odpowiedzi i wniosków konkretnych względem przeprowadzonej analizy. Brak wypunktowania wniosków końcowych daje poczucie, iż cele pracy oraz hipotezy nie zostały zrealizowane, mimo ich wcześniejszego opisu w wynikach własnych – sugerowałabym uporządkowanie i ponumerowanie wniosków końcowych. Wszystkie wyszczególnione przez Autora wnioski końcowe są zaleceniami praktycznymi oraz obserwacjami klinicznymi poczynionymi podczas prowadzenia badań, a jedynie punkt 11 można by uznać za wniosek końcowy.

Również moje zaniepokojenie budzi mała ilość publikacji do tematu, a same pozycje angielskojęzyczne są niewystarczające, przecież jest wiele publikacji polskich również w tym temacie. Mam nadzieję, że przedstawione powyżej uwagi zostaną uwzględnione przy składaniu pracy do druku oraz kontynuowaniu badań nad analizowanym materiałem naukowym.

Poczynione z obowiązku recenzenta uwagi w niczym jednak nie umniejszają wartości naukowej przedstawionej mi rozprawy, którą uważam za dobrze przygotowaną.

8. Poprawność językowa oraz edycyjna

Nie dostrzegam istotnych błędów, jednak rozprawa pod względem redakcyjnym, stylistycznym oraz edycyjnym wymaga dopracowania. W pracy znaleziono kilka błędów językowych, które jednak nie umniejszają wartości merytorycznej rozprawy, ale powinny zostać poddane korekcie przy składaniu pracy do druku.

9. Opinia końcowa

Przeprowadzone przez Autora badania wnoszą ciekawe aspekty w zakresie oceny leczenia operacyjnego przezskórnego świeżego uszkodzenia ścięgna Achillesa, a uwagi krytyczne nie umniejszają jej wartości. Rozprawa doktorska Pana lek. med. mgr Macieja Sędzickiego pt. *„Ocena wyników leczenia operacyjnego świeżego, podskórnego uszkodzenia ścięgna Achillesa ”*, mimo swoich niedoskonałości spełnia warunki określone zgodnie z § 6 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 stycznia 2018 roku w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodzie doktorskim (Dz. U. z 2018 r. poz. 261) w zw. Art.179 Ustawy z dnia 3 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie Wyższym (Dz.U. z 2018 r. poz. 1669 z późn. zm.) spełnia wymogi do nadania stopnia doktora w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne. Wnoszę zatem do Wysokiej Rady Nauk Medycznych Uniwersytetu Medycznego w Łodzi o dopuszczenie Pana lek. med. Macieja Sędzickiego do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

